

Ljudski odbori izbirajo zdaj člane novih svetov. Doslej je bilo pri občinskih in okrajnem ljudskem odboru skupno 88 svetov s 746 člani. Ti organi so razvijali obsežno upravno in družbeno dejavnost ter izdajno prispevali k boljšemu delu ljudskih odborov s tem, da so posredovali pobude in predloge drugih organov upravljanja in državljanov.

Pokazalo pa se je, da so sveti ljudskih odborov čisto preobremenjeni z

upravnim delom na škodo njihove družbene vloge in nalog. Vzrok je deloma še v predpisih, deloma pa v tem, da jih ljudski odbori premalo usmerjajo v osnovno, družbeno dejavnost. Nekateri smatrajo, da bi bila birokratizacija, če bi nekatere upravne posle prepustili uslužbencem ljudskih odborov. Toda tega se lahko mnogo manj bojimo kot pa dejstva, da začnemo oblikovati birokratizem tiste svete, ki jih zasipuje tekoče upravno delo tako močno, da se iz družbenih organov nujno spreminjajo v podaljške uprave.

Spet se ponekod tudi kažejo nepravilne težnje, naj bi bili člani novih svetov predvsem strokovnjaki za delovna področja posameznih svetov. Toda ali bi res lahko uspešno opravljali svojo družbeno vlogo, denimo, svet za blagovni promet, v katerem bi bili predvsem uslužbenci trgovskih podjetij, ne pa drugi razgledani delavci, gospodinjice itd., ali pa, denimo, svet za šolstvo, v katerem bi bili samo profesorji in učitelji?

AKTUALNO VPRAŠANJE

SPODBUDA NE USTREZA

Med problemi, ki žulijo gostinstvo, je pomembno omeniti sistem nagrajevanja.

Ugotavljamo, da sedanji sistem ne omogoča ustreznega individualnega nagrajevanja po osebnem delovnem uspehu. Zato so v nekaj gostinskih podjetjih v kranjski občini poizkusili uvesti plačni sistem na osnovi odstotka, ki ga v skupno ustvarjenem prometu doseže posameznik. Stvar pa je običajna, ker se niti organi upravljanja niti sindikalna organizacija zanjo niso dovolj zavzele, medtem ko so, denimo, v nekaterih krajih Slovenskega Primorja, ta sistem bolj dosledno uresničili ter z njim uspeli.

Kje je krivda, da smo na Gorenjskem običajni glede tega ob začetnih poizkusih? Če človek skuša to dognati, sliši lahko različna mnenja. Računovodje gostinskih podjetij se takemu načinu nagrajevanja upirajo, ker bi jim dal več dela z obračunavanjem ustvarjenega odstotka prometa za posameznika oziroma z izračunavanjem zasluzka posameznika. Nekateri direktorji smatrajo, da bi tak način obračunavanja kvaril odnose v kolektivu. Vsakdo bi se namreč potem tepel za to, da bi stregel gostom ob najugodnejšem dnevnem času (popoldne in zvečer, ko je gostov največ) in pri najbolj omissih (blizu godbe, plesišča itd.). Plačilni natakariji tudi niso navdušeni za predloga-

ni sistem nagrajevanja. Pred vojno plačilni natakariji v donosnih lokalih sploh niso dobivali plače, marveč so morali lastniku lokala celo sami plačevati nekakšno najemnino, da so lahko opravljali to donosno službo. Razen tega so morali iz svojega žepa plačevati naročnino na vse časopise, ki so bili gostom na razpolago itd. Zdaj pa je plačilni natakariji skoraj povsod nekako privilegirani, ker obdrži vso napitnino; redna plača je marsikateremu samo dodatek, ker je napitnina večja od plače. To nesorazmerje med prejemki plačilnih natakarijev in drugih gostinskih uslužbencev je neprijetno celo gostom. Marsikateremu gostu je namreč mučno to, da prejme njegovo napitnino plačilni natakarij, ne pa tisti, ki je pri mizi dejansko stregel in od katerega je predvsem odvisna kvaliteta postrežbe. Tako način nagrajevanja ostro nasprotuje merilom, ki so v ljudeh že močno zasidrana. Tako že gosti, ki se sicer ne spoznajo na probleme gostinstva, ugotavljajo, da sedanji način nagrajevanja v gostinstvu ne ustreza. Čutimo pa tudi druge nevspešne posledice takega neustreznega nagrajevanja, saj v vsakodnevem življenju ugotavljamo, da med gostinskimi delavci še ni čitno dovolj prizadevanj za solidnejšo kulturnejšo postrežbo ter za razvoj gostinstva in turizma sploh.

Potemtakem postaja vedno bolj nujno, da sledimo zgledom v nekaterih drugih krajih (recimo v Piranu), kjer so sistem nagrajevanja v gostinstvu že mnogo bolj prilagodili potrebam kot pa pri nas na Gorenjskem.

Posebno poglavje je še nagrajevanje v sezonskih gostinskih podjetjih. V borih dveh ali treh sezonskih mesecih si nekatera taka podjetja zagotovijo plačni sklad in plačilo nizkega pavšala, potem pa nekaj uslužbencev, ki ostanejo v podjetju tudi v mrtvi sezoni, vse leto prejema plače (in dobi še dobiček v višini ene ali dveh plač), dasiravno vsaj pol leta v glavnem ne opravljajo nobenega dela, tako, da nekateri uslužbenci lahko mirno obiskujejo to ali ono šolo, drugi (obratni delavci) šušmarijo itd. Kako naj bi se ti ljudje, ki si na ta način zagotovijo redne prejemke, še resno zanimali za razvoj gostinstva in turizma? To je problem, za katerega se zanima že širša javnost, ki se sprašuje, ali je to res prav. O tem kaže tudi javno razpravljati, saj širši javnosti ni vseeno, kako je urejena ta gospodarska panoga, ker posledice vsi čutimo.

PERSONALNA SLUŽBA
NAJ BO SLUŽBA
VODENJA LJUDI

Radovljica, 9. novembra.

Danes je bil v Radovljici posvet o nadaljnjem izobraževanju personalnih uslužbencev. Priredil ga je Zavod za organizacijo dela in varnosti pri delu LRS. Posveta so se udeležili zastopniki podjetij iz vse Slovenije. V dopoldanskem delu posveta je profesor Mitja Kamušič iz organizacijskega oddelka tovarne »Planika« Kranj govoril o personalni in kadrovski politiki podjetja, popoldne pa je profesor Ivan Bertonec govoril o izobraževanju delavcev v podjetjih.

K. M.

GLAS
GORENJSKE

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO

LETO X., ŠT. 88 — CENA DIN 10.—

Kranj, 11. novembra 1957

Posvet aktivov mladih zadružnikov

Z uspelimi izkušnjami
v široko proizvodnjo

Na posvetovanju predstavnikov mladih zadružnikov, ki je bilo danes v Kranju, je bilo ugotovljeno, da so se te organizacije zelo razširile. V pičlih dveh letih je kmečka mladina malone po vseh vaseh našla svoje zanimivo torišče dela v teh aktivih. Skupno je danes v okraju 41 aktivov, v katerih aktivno sodeluje 2244 članov. Skoraj pri vsaki kmetijski zadruzi je mladina osnovala te organizacije.

Tudi v organizacijskem pogledu so se ti aktivni dokaj uvrstili in opravičili svoj obstoj. Na posvetovanju so govorili člani klubov iz Brezji, Križ, Kranja, Preddvora, Radovljice, Gorič, Podljubelja in iz drugih krajev. Toda njihovi uspehi, oblike dela in tudi njihove težave so skoraj povsod enake. Premalo je bilo sodelovanja in pomoči s strani zadrug. Nežadostno razumevanje za te mladinske organizacije na vasi so ponekde pokazale tudi druge družbene in politične organizacije. Seveda je velik del krivde tudi na samih aktivih, ki niso znali najti pravih stikov s temi organizacijami. Vse preveč so bili zaprti v krog svoje organizacije v dosedanjem delu. Malokje so uspeli prodreti v širino in zajeti v njihovo dejavnost širši krog kmetovalcev - zadružnikov, sodelovati z uprav-

nimi odbori zadrug in njihovimi odseki in zainteresirati tudi druge organizacije na vasi in občini, in dobiti od njih potrebno pomoč. To glavno pomanjkljivost dosedanjega dela aktivov mladih zadružnikov so mladinci na posvetovanju samokritično ugotavljali in sklenili narediti temeljito prelomnico v svojem delu.

Kljub temu pa so aktivni mladih zadružnikov v večini primerov dosegli dokaj lepe uspehe. Organizirali in izvedli so mnoge poizkuševalne akcije za večji hektarski pridelek in podobno. Na manjših površinah so, seveda po navodilih agronomov in kmetijskih strokovnjakov, preizkusili razne kulture, različne načine obdelave, uporabo raznih umetnih gnojil in podobno. Zelo uspešni so bili v teh delih aktivni v Naklem, Gorjah, Križah, Podljubelju in drugod. V Trziču in Bohinju so člani klubov izvedli široko akcijo za beljenje in urejevanje hlevov, kar so živinorejci zelo lepo sprejeli, odobravaljo pobudo in pomagali mladincem. Zlasti je bila dejavnost klubov povsod živahna pri škropljenju sadnega drevja. Mladinci v Radovljici so organizirali akcijo za čimboljša semena žit. Člani kluba so si razdelili področja in obiskovali kmete ter jim svetovali in pomagali do dobrih, prečiščenih semen.

Vsa ta dejavnost pa, kot je bilo rečeno na posvetovanju, se je v večini primerov začela in tudi končala v okviru samega aktivna. Le malo je bilo primerov, da je kmetijska zadruga spoznala v tej aktivnosti mladine resne, splošno koristne predloge ter namene

in je za to tudi dala svojo pomoč oziroma skušala to iniciativo mladine proučiti in sprejeti v okvir svoje splošne dejavnosti.

Aktivni mladih zadružnikov se sedaj že pripravljajo na svoje letne občne zbornice. Prav tako se pripravljajo na svoje občne zbornice tudi kmetijske zadruge. Prav to priložnost pa hoče mladina v teh aktivih izkoristiti za prelomnico svojega dela. Načrte svoje bodoče dejavnosti bodo skušali vskladiti oziroma vključiti v perspektivne načrte samih zadrug. Aktivni mladih zadružnikov hočejo razbiti obroč svoje ozkosti in postati sestavni del vsake zadruge na vasi. Njihove dvoletne izkušnje pospesovalnih akcij itd. hočejo prenesti na široko proizvodnjo — v celotno zadrugo. Na podlagi dosedanjih izkušenj so pripravljani delati in pomagati v upravnih odborih zadrug, v njihovih odsekih in drugih organizacijah na vasi. To pa je pravilna pot. V zadruge, in s tem sploh v odnose na vasi, bodo klubi mladih zadružnikov lahko prinesli marsikaj novega, koristnega in naprednega v obliki izboljšanja življenjske ravni kmečkih proizvajalcev.

Da bi bili tem nalogam tembolj kos, so na današnjem posvetovanju govorili tudi o teoretičnem in praktičnem izobraževanju v kmetijskih šolah. Konec novembra bo v okraju začelo kar 18 kmetijskih šol in 4 seminarji. Zanimanje za te šole je precejšnje in v mnogih krajih teh šol še niso organizirali samo zaradi pomanjkanja predavateljev.

O zliki in besedi

Zene iz Primorja tudi ob deževnih dnevih ne izostajajo na jeseniški tržnici. Gospodinjice jih hitro obkolijo. »Po čem je solata, grozdje, hruške?« Vse je tako drago! Le kdaj bodo v tem, močnem delavskem centru uredili lepše tržnice in jih založili z zadostnimi količinami dobrega in gospodinjam dosegljivega blaga?

Kdo je ne pozna — Kranjske gore? Poleti in pozimi privlači mnoge izletnike, turiste in športnike. Tudi jesenski motivi, kot kaže slika, so zelo mikavni. Morda, žal, včasih celo preveč v originalni prirodni zaostalosti, ki le ne nudi obiskovalcem razvedrila.

naš razgovor

Kranjska Svoboda pred novimi nalogami

Novoizvoljenega predsednika DPD Svoboda Kranj-center Lojzeta Založnika sem našel v »obrekovalnici« Prešernovega gledališča. Čeprav je bil v kostumu in maski — bilo je namreč tik po končani predstavi drame »Upor kotsorskih mornarjev«, sem izkoristil priložnost in mu zastavil nekaj vprašanj.

»Kaj menite o nalogah Svobode po reorganizaciji Prešernovega gledališča?«

»Kljub raznim objektivnim in subjektivnim činiteljem,« je povzel brez dolgega premišljanja tov. Založnik, »ki so v mnogočem zavirali uspešnejše delo, je Svoboda od marca 1954, ko je aktivno posegla v kulturno-prosvetno dejavnost Kranja, zabeležila vrsto lepih uspehov. Z reorganizacijo Prešernovega gledališča pa se bodo ti uspehi nedvomno podvojili, kajti spričo ugodnejših finančnih pogojev in primernih prostorov — zlasti za delo iramske sekcije — bomo naša hotenja laže uresničili. Članstvo se dobro zaveda, da se po reorganizaciji profesionalnega gledališča nismo obogatili zgolj z ugodnejšimi delovnimi pogoji, temveč smo si nadelj tudi del kulturnega poslanstva, ki ga je doslej opravljalo Prešernovo gledališče.«

»Koliko članov združujejo vse sekcije?«

»V petih sekcijah je včlanjeno okrog 550 članov. S številom članstva smo zadovoljni, vendar pa bi potrebovali izkušene člane, ki bi z nasveti in pobudami sugestivno usmerjali naše delo v smeri, ki obetajo še večje uspehe.«

»Katera sekcija je najšibkejša?«

»Vsekakor vzgojno-izobraževalna. Na letošnjem občnem zboru pa smo ji določili dve nalogi, in sicer: strokovno izobraževanje članstva v tisti dejavnosti, s katero se ukvarjajo v posameznih sekcijah in splošno izobraževanje množice z raznimi tečaji in predavanji. Novost, ki jo bomo uveli v tej sekciji, bo anketiranje, s katerim bodo zainteresirani sami predlagali teme predavanj.«

»Ali imate v načrtu še kakšno novo obliko dela?«

»Da — poživiti hočemo družabnost, kar bomo dosegli z družabnimi večeri za članstvo in nečlane. Druga in ne zadnja novost bo ustanovitev mladinskega pevskega zbora v sestavi Prešernovega pevskega zbora. Oder in dvorana v Sindikalnem domu pa bosta služila mladinskemu gledališču, čigar predhodnik, pionirska dramska sekcija je bila ustanovljena lani.«

S. S.

TE DNI PO SVETU

Politični odbor Generalne skupščine je v petek, 8. novembra končal razpravo o posledicah atomskega sevanja. V dvodnevni razpravi so prišla do izraza nprotujoča si mnenja o pomenu teh problemov in ukrepov, ki bi bili potrebni za omejitve atomskega sevanja. V prvi skupini, ki ji je načeloval češkoslovaški delegat, so dokazovali škodljive posledice atomskega sevanja, v drugi skupini, kjer je bil tudi ameriški delegat, pa so zagovarjali mnenje, da problema ne kaže napihovati in s tem vzbujati neutemeljen strah. Jugoslovanski delegat je podprl zamisel o sklicanju mednarodne znanstvene konference o teh vprašanjih.

Pariz, 9. novembra. Francosko poveljstvo v Alžiru je poslalo danes s helikopterji nujne okrepitve na skrajni alžirski jug, kjer so enote alžirske narodnoosvobodilne vojske na novo prodrlje proti francoskim garnizijam na petrolejskih poljih Sahare.

V poročilu o gibanju umetnih zemeljskih satelitov, ki so ga 9. novembra objavili v Moskvi, ugotavljajo, da se opazovanja in meritve nadaljujejo po programu. O Lajki, ki potuje v satelitu, niso tokrat nič poročali. To je povzročilo domnevo, da je Lajka poginila, da so se pokvarili aparati, ki registrirajo delovanje njenega organizma, in pa to, da se je morda že spustila s padalom na zemljo.

Komandant jugoslovanskega odreda UNEF podpolkovnik Koričanec je v soboto 9. novembra privedel na ladji »Jugoslavija« v Port Saidu poslovalno kosilo ob odhodu 280 vojakov in oficirjev, ki so 6 mesecev prebili na Sinaju. Na kosilu je bil tudi poveljnik sil UNEF general Burns. V poslovalnem nagovoru je izrazil priznanje odhajajočemu jugoslovanskemu odredu za dobro opravljene težke naloge.

V Rimu je bil v soboto končan prvi del IX. konference Mednarodne organizacije za kmetijstvo in prehrano (FAO). Delegati 74 dežel so obširno razpravljali o položaju prehrane in kmetijstva na svetu. Razprava je pokazala, da so bile dežele z razvitiim gospodarstvom zainteresirane le za razdeljevanje kmetijskih pridelkov, medtem ko so se gospodarsko manj razvite dežele zavzemale predvsem za tehnično pomoč in vprašanje kmetijske proizvodnje.

New York, 9. novembra. Delegacije Irana, Mehike, Filipinov in Jugoslavije so v posebnem političnem odboru predlagale skupni osnutek resolucije, ki poziva južnoafriško vlado, naj se začne pogajati z Indijo in Pakistanom o ureditvi položaja Indijcev v Južnoafriški uniji.

Iz New Delhija poročajo, da je predsednik Južnega Vietnama med obiskom v New Delhiju zaman prepričeval indijsko javnost, da je njegova država izven blokov.

V soboto zvečer je v Havani v raznih krajih mesta eksplodiralo nad 50 bomb. Domnevajo, da so to storile revolucionarne skupine.

V Kairo je te dni prispel predsednik mednarodne banke za obnovo in razvoj Eugene Black, da se bo z zastopniki egiptovske vlade razgovarjal o povračilu odškodnine delničarjem bivše Suške družbe.

LEDAJA ČASOPISNO ZALOŽNIŠKO IN TISKARSKO PODJETJE »GORENJSKI TISK« / DIREKTOR SLAVKO BEZNIK / UREJA UREDNIŠKI ODBOR - ODGOVORNI UREDNIK MIRO ZAKRAJŠEK / TELEFON UREDNIŠTVA ŠT. 475, 397 - TELEFON UPRAVE ŠT. 475 / TEKOČI RAČUN PRI KOMUNALNI BANKI V KRANJU 61-KB-1-2-136 / IZHAJA OB PONEDELJKIH IN PETKIH / LETNA NAROČNINA 600 DINARJEV, MESEČNA 50 DINARJEV

Od 11. do 18. novembra ne bo bistvenih sprememb. V prvi polovici tedna oblačno s padavinami, v drugi polovici pa je pričakovati prenehanje padavin.

LJUDJE IN DOGODKI

„BITI ALI NE BITI“

Obletnica Oktobrske revolucije je bila za nas in za večino ljudi po koledarju delavnik, a so jo vseeno praznovali vsi tisti, ki sta jim pri srcu mir in napredek. To že dolgo občutijo ne samo narodi Sovjetske zveze in socialističnih držav, marveč tudi delovne množice po vsem svetu, ki so si v zadnjih štiridesetih letih osvojile nauk o zakoniti in nujni poti človeštva v socializmu.

Nič ni čudnega potemtakem, če je praznik močno odjeknil tudi v mednarodnem življenju in mu dal prav posebno obeležje. Predsednik Tito je upravičeno takole zapisal o njem: »V sedanjih mednarodnih dogodkih, ko so nebo nad človeštvom znova zastrli temni grozeči oblaki, ko trdo glava politika protagnostov nasilja in vojne znova ogroža mir, ko ogrožajo mir vsi tisti reakcionarji, ki se z različnimi pretvezami vztrajno bojujejo proti napredku, proti socializmu kot univerzalnemu sistemu bližnje prihodnosti, morajo pridobitve Velike oktobrske revolucije služiti velikemu cilju, za katerim teži miroljubni svet, namreč miru.«

Res, obletnica velikega Oktobra, tega revolucionarnega dogodka z vsemi daljnosežnimi posledicami, z osvojitvijo milijonov ljudi izpod kapitalističnega, imperialističnega in kolonialnega gospodstva, je enoglasen poziv k miru, k sodelovanju in sožitju sveta. Ta se je izrazil na praznik ob slovesnem zasedanju vrhovnega sovjeta ZSSR v razglasu, naslovljenim na sovjetske državljane in na vse parlamentarne in javne delavce sveta. Ob isti priložnosti je tak poziv izvenel iz referata prve-

ga sekretarja CK KP SZ Nikite Hruščova in iz pozdravnih govorov vodij partijskih in državnih delegacij, ki so se udeležile obletnice oktobrske revolucije v Moskvi. Pridružil se jim je tudi vodja naše delegacije podpredsednik vlade Edvard Kardelj, ko je posebej poudaril, kako tuja je socialističnim silam misel na vojno in kakršnokoli vsiljevanje tuje volje posameznim državam in narodom.

Pozivov za mir in zahtev po njem vse svetovne javnosti niso mogli preslišati tisti, ki so odgovorni za današnje napete mednarodne odnose. Nedavne napovedi za bližnje ofenzivno zasedanje Atlantske vojaške zveze, ponovne grožnje z atomskim orožjem, ki so — mimogrede povedano — že smešne ob sedanjih sovjetskih znanstvenih uspehih, trdovratne izjave o nadaljevanju politike sile, vse to njihovim avtorjem lahko prinese le odpor delovnih ljudi v lastnih deželah in prezir v svetu. Mar ni vznemirjenost ljudstva v Ameriki, zaradi katere je moral predsednik Eisenhower spregovoriti teden dni prej, kakor je nameraval, dovolj prepričljiv dokaz o brezglavem ravnanju vojnih hujskačev?

Vse svet zahteva mir ob sedanjih alternativah za »biti ali ne biti« človeškega rodu. Tej zahtevi se bodo slej ko prej morali ukloniti vsi zagovorniki nasilja, če nečije, da bodo s politiko sile pokopali tudi sebe.

Prva skromna znamenja, da današnji mednarodni položaj narakuje skrajno previdnost in pametno ravnanje, se že kažejo na obzorju. Združene države so sicer zavrnile vabilo Hruščeva, naj bi se sestali najvišji

predstavniki kapitalističnih in socialističnih držav in se iskreno pogovorili o najboljši poredni mednarodnih zadevah. Tudi Velika Britanija je sprejela poziv sovjetskega državnika odklonilno. Toda treznejše presojanje ponudbe Hruščeva napoveduje nekateri ukrepi, ki so pač nekoliko v ozadju — verjetno zaradi razloga, da ne bi »izdali« kakšno popuščanje. Tako je na primer Eisenhower odgodil obisk v Londonu — baže zaradi pomanjkanja časa. Razlog utegne držati, kajti pomiriti ameriško javnost zaradi sovjetskih sputnikov in se ustrezno pripraviti na pariško zasedanje Atlantskega pakta gotovo terja precej časa.

Drugi migljaj za sporazumevanje je te dni prispel iz organizacije Združenih narodov: Amerika in Sovjetska zveza sta pristali, da v komisijo ZN za razorožitev vstopi 10 novih članov. Sovjetski delegat je namreč v preteklem tednu zagrozil, da njegova vlada ne bo več sodelovala v tej komisiji, če je ne bodo razširili. Tako bo razširjena komisija za razorožitev za zdaj omogočila nadaljnje delo o tem življenjsko važnem mednarodnem vprašanju.

Se dlje so šli v Londonu. Čeprav so formalno odklonili vabilo Nikite Hruščova za sestanek na najvišji ravni, pa se na morebitne razgovore že pripravljajo. Nekateri londonski časopisi so objavili kar seznam vprašanj, ki bi prišla v poštev pri razpravi s sovjetskimi voditelji, skratka, želja za sporazum je tako očita, da je niti uradni krogi ne prikrivajo več.

Jelo Turk

v nedeljo smo zabeležili

MLADINCI V »SAVI« ZELJO ZBLIZANJA MED DELAVSKO IN DIJAŠKO MLADINO

Danes je bila v tovarni »Sava« v Kranju mladinska konferenca, na kateri so mladi člani delovnega kolektiva tovarne razpravljali o najaktualnejših problemih, ki jih tarejo. Na konferenci so govorili precej o odnosu dijaške mladine do delavske in kmečke in sklenili poiskati pot za zblizanje dijakov in delavcev. Ob koncu konference so izvolili tudi novo vodstvo.

POČASTILI SO JESENIŠKE PLAVZARJE

Za 20-letnico vestnega dela na visokih pečeh Železarn »Jesenice« je upravni odbor podjetja sinoči priredil plavzarjem svečano proslavo. Istočasno so slavili tudi dvajsetletnico obratovanja prvega plavza. Povabili so delavce, ki delajo na visokih pečeh, in upokojenke, ki so že zapusti-

li to delovno mesto. Jubilantom so podelili diplome, upokojenecem pa spominske slike.

TRIGLAV : MLADOST 8:1 (4:1)

V povratni prijateljski tekmi je kranjski Triglav danes visoko zmagal nad Mladostjo iz Stražišča. Častni gol so napadali Mladosti dosegli že v prvem polčasu, potem pa do konca tekme niso uspeli doseči niti enega gola. Napad Triglava je bil danes zelo razgiran in bi bil lahko rezultat še višji. Dobro je igrala tudi obramba. Tekmo je zaradi slabega vremena gledalo le malo gledalcev.

PARTIZAN TRŽIČ : MLADOST B 18:15 (12:9)

V tekmi gorenjske rokometne podzveze je danes Partizan iz Tržiča premagal B moštvo kranjske Mladosti. Tekma je potekala v rahli premoči Tržičanov

vendar so bili tudi gostje večkrat zelo nevarni.

TURNIR SREDNJEŠOLCEV V KRANJU

Danes je bil v Stražišču turnir kranjskih srednjih šol v namiznem tenisu, ki ga je priredila IKS »Iskra« iz Kranja. Nastopilo je pet ekip. Zmagala je ekipa I. gimnazije iz Kranja, ki je dobila vse dvoboje, kljub temu, da je nastopila le z dvema tekmovalcema, pred ekipo Gumarske šole, ki je v odločilni tekmi premagala »Iskro« z rezultatom 5:1.

Končen vrstni red: I. gimnazija 4 točke (20:8), GIS 3 točke (17:7), IKS 2 (13:14), STTS 1 (10:16), Mlekarska šola 0 (5:20).

Namesto srednješolskega prvenstva v šahu so se danes v prostorih restravracije Iskra srečale v prijateljskih brzoturnirskih dvobojih ekipe I. gimnazije, Gumarske, Tekstilne in Mlekarske šole. Prve tri ekipe so bile zelo izenačene. Zmagovalec je bila I. gimnazija iz Kranja z 9 točkami pred Gumarsko šolo 7, Tekstilno šolo 6,5 in Mlekarsko šolo 1,5. Presenetila je Gumarska šola, ki je proti pričakovanju osvojila drugo mesto.

KRAJNSKI SAHISTI V POLFINALU

Danes dopoldan bi moral biti v Kranju odigran šahovski dvoboj v četrtfinalu moštvenega republiškega prvenstva med šahisti iz Kranja in »Obrtnikom« iz Maribora. Ker Mariborčani niso prišli, da bi odigrali dvoboj, so domačini dobili dvoboj brez borbe z rezultatom 8:0 in se tako plasirali v nadaljnje tekmovalje.

PRVENSTVO GORENJSKE V KEGLJANJU

Sinoči se je začelo na Jesenicah prvenstvo Gorenjske v kegljanju za posameznike, na katerem sodeluje 41 najboljših kegljačev iz klubov Triglav - Kranj, Ljubelj - Tržič, Prešeren - Radovljica, Bled, Kranjska gora, Gradis - Jesenice, Partizan - Smednik in Jesenice. Tekmovalje je trajalo dva dni, včeraj in danes, nadaljevalo pa se bo spet prihodnjo soboto in nedeljo.

V prvem delu tekmovalja so dosegli najboljšie rezultate: Vehovec (Triglav, Kranj) 1653, Pečar (Kr. gora) 1646, Kelih (Jesenice) 1645, Korošec (Jesenice) 1640, Urbar (Kr. gora) 1624, Rogelj Triglav, Kranj) 1620, Jakopin (Ljubelj Tržič) 1600 itd.

naša kronika

DELAVSKI SVET »ISKRE« SKLENIL USTANOVITI IZOBRAZEVALNI CENTER

V sredo, 6. novembra je delavski svet »Iskre« sprejel predloge upravnega odbora o poslovnih stikih podjetja z inozemstvom, o štipendiranju dijakov in študentov, predloge o premijah, nagradah itd. Odobril je tudi predlog za povečanje števila zaposlenih na obstoječih delovnih mestih in za uvedbo nekaterih novih delovnih mest. Sklepal je o namestitvi patrone sestre v obratni ambulanti, ki naj bi posvečala vso skrb zaposlenim delavkam - materam.

Na zasedanju so obravnavali osnutek plana za leto 1958, ki predvideva povečanje proizvodnje in produktivnosti. Proizvodnja naj bi se v primerjavi z lanskim letom povečala za 13%, delovna storilnost pa za 8 do 10%.

V podjetju že dalj časa razpravljajo o potrebi po izobraževalnem centru. Sklep o njegovi ustanovitvi je delavski svet sprejel. V centru za izobraževanje bodo poučevali na novo sprejete delavce in posredovali večjo izobrazbo že zaposlenim delavcem in uslužbenecem. Delo centra bo usmerjal strokovni svet, ki je že pripravil splošni učni program.

Delavski svet je nato razpravljal še o ipomoti delavcem z nizkimi prejemki, ki stanujejo v samskem domu, sprejel pravilnik IHTZ in sklepal o najetju posojil.

PREDAVANJE V KLUBU GOSPODARSTVENIKOV

Danes, 11. t. m. bo v Klubu gospodarstvenikov v Kranju ing. Stjepan Ham, direktor Zavoda za produktivnost dela v Beogradu predaval o problemih in pomenu menjenja produktivnosti.

PROSVETNI DELAVCI JESENIŠKE OBČINE SO ZBOROVALI V KRANJSKI GORI

V petek, 8. novembra so se prosvetni delavci jeseniške občine zbrali na redni letni sindikalni skupščini v Kranjski gori. Zbora ni obiskal noben predstavnik oblasti, čeprav so bili vabljeni, kar so udeleženci grajali. V razpravi so prosvetni delavci omenjali pereče vprašanje materialnega položaja uslužbencev v prosvetni stroki, ki še vedno nimajo zadovoljivih materialnih pogojev. Obravnavali so tudi stanovanjske probleme, ki so prav tako zelo žgoči. V zvezi z reorganizacijo šol so ugotavljali, da skoraj povsod primanjkuje učil in ponazoril, na manjših šolah pa pogrešajo celo najosnovnejše predmete kot so: slike, zemljevidi itd. Del razprave so posvetili tudi odnosom med učitelji in učenci, med profesorji in učitelji ter upravitelji šol. Sprejeli so vrsto sklepov in napotil za delo v bodočem letu.

II. SKUPNA SEJA OBLO JESENICE

Pod vodstvom novega predsednika ObLO Jesenice Franceta Trevena je bila v petek, 8. novembra na Jesenicah druga skupna seja obeh zborov ObLO. Potrtili so predlog o razrešitvi direktorja Železarne, predlog o potrditvi kupo - prodajne pogodbe med Železarno in Zdravstvenim domom ter določili višino nagrade za novo izvoljene predsednika ObLO.

S SEJE OBLO KAMNIK

Novo izvoljeni Občinski ljudski odbor v Kamniku je na prvi seji izbral za predsednika Alfreda Janka. Za predsednika zbora proizvajalcev so izvolili predsednika delavskega sveta v tovarni Titan Filipa Novaka, za predsednika občinskega zbora pa Marico Brejčevco. Okrajni ljudski odborniki so Alfred Janko, Marica Brejc in J. Svetič. Na seji so izbrali tudi vse odboriske komisije in svete. Na novo so ustanovili svet za blagovni promet.

PROSLAVA V METALURŠKI INDUSTRIJSKI ŠOLI NA JESENICAH

Spomin na Oktobursko revolucijo so na Jesenicah počastili z javnimi in internimi proslavami v podjetjih in ustanovah. Najlepša interna proslava je bila na Metalurški industrijski šoli. Program so naščitirali učenci metalurške šole in orkester jeseniške glasbene šole.

41. „Samo to sem ti prišel povedat!“

PONEDELJEK

Zdenkinega moža v podjetju zelo cenijo. Dober strokovnjak je, razen tega pa zelo prizadeven član upravnega odbora. Tudi na občinskem ljudskem odboru ga dobro poznajo, saj se je v zadnjem letu kot predsednik enega izmed svetov močno uveljavil.

Zdenka ga prav tako cenijo, toda želi si, da bi se z njo večkrat pomenil o težavah, ki jih ima pri svojem delu, pa tudi o njenih vsakdanjih skrbih. Kadar se vrača domov utrujen, ga ne muči z gospodinjskimi in vzgojnimi zadevami, toda že nekaj časa na tihem ugotavlja, da mož čedalje manj razume njene želje. Ob sobotah in nedeljah mu je že nešteto krat omenila, da bi šla rada v družbo, v kino in podobno, a vsakokrat zaman. Mož je želel sobotni večer ali nedeljo preživeti doma. Ni mu bilo za kramljanje z znanci, zato jih Zdenka ni vabila.

Tako so jima skupne proste ure minevale vedno v njunem domu. Tega, da je ne razume, Zdenka možu nikdar ni omenila, ker se je želela izogniti morebitnim nesoglasjem, predvsem zaradi otrok, ki sta jih imela obadva rada. Zdenka je pogosto želela, da bi z možem skupno odločala o tem, ali naj otroka n. pr. obiskujeta telovadbo pri Partizanu ali ne, ali naj gresta v kino, ali naj jima kupi takšno ali drugačno obleko ipd. Te zadeve je mož vedno prepuščal njej, vendar je čutila, da ni ona edina poklicana za to.

Zdenka je tedaj preživljala notranjo krizo. V tistih dneh ji je mož pri kosilu nekoč naročil: »Za tocojšnji večer pripravi majhen prigrizek! Prijatelja Mitja in Stane sta mi za rojstni dan podarila umetniško izdelano cigaretno dozo in buteljko haloške kapljice. Zato sem ju povabil, naj se nocoj oglasita pri nas.« Zdenka se je tega zelo razveselila. Oba moževa prijatelja je poznala še iz dijaških let, potem pa so se le redkokdaj videli.

V njen dom sta Mitja in Stane tisti večer prinesla nekaj novega življenja. Zdenka je marsikaj izvedela, o čemer se prej možu ni zdelo vredno govoriti. Ob odhodu ju je povabila, naj še prideta. Njene besede niso izražale samo vljudnosti, temveč resnično željo po nadaljnjih prijateljskih stikih.

Mitja se je povabilu prvi odzval. Ugajalo mu je, da ga Zdenka s tako prijaznostjo in veseljem sprejema. Nekoč, ko je moža vpričo njega spet nagovarjala za ogled nekega novega filma, je mož njeno željo kot navadno odbil in predlagal, naj si film ogleda sama. Mitja se je takoj ponudil za spremstvo, kar je Zdenka z veseljem sprejela. Izkoristil je priložnost, da bi smel biti sam z njo.

Naslednji večer sta se res odpravila v kino. Na poti proti domu pa je Mitja začel Zdenki nenadoma zaljubljeno dvoriti. Ugajalo mu je in bil je prepričan, da je tudi ona čalkala tega trenutka. Njen odločen odpor ga je zato tembolj presenetil. Razšla sta se brez slovesa. Sprva je bil užaljen, potem pa se je kesal, da je za vedno zapravil njeno prijateljstvo. Spoznal je, da Zdenka moža ljubi, da pa mnogo pretrpi zaradi tega, ker njen življenjski tovariš ne doume, da ni srečna v tako odmaknjenem življenju.

Kmalu po tistem se je Mitja spet oglašil na Zdenkinem stanovanju. Hladno ga je sprejela, ta pa ji je v opravičilo samo prijateljsko stisnil roko. »Oprostite,« je dejal, »mislim sem, da si želiš ljubezni, zdaj pa sem spoznal, da hočeš živeti možu enkopravno življenje sredi družbenih dogajanj, da hočeš odločati še o čem drugim kot o družinskih zadevah. Rešitev zate je služba. Samo to sem ti prišel povedat.« In poslovil se je.

-ey

gorenjski obveščevalnik

MALI GLAVI

Zensko kolo, sivo, z dinamo, popolnoma novima plaščema in zračnicama ter torpedom, zaradi selitve prodam za 14.600 din. Naslov v oglasnem oddelku.

Prodajam ali zamenjam 2-družinsko hišo v Kranju za enakovredno v Ljubljani. Vselitev v Kranju možna po dogovoru. — Ponudbe oddati v oglasni oddelku.

Prodajam motorno kolo znamke »ILO PHANOMEN« 125 ccin. Kamna gorica 49.

Ribiška družina Kranj sprejema prošnje za sprejem v članstvo do zaključno 30. 11. 1957. Prošnje oddati pri »Putniku« Kranj. — Upravni odbor.

OBJAVE

DPD Svoboda v Stražišču vabi mladino, ki je že dovršila obvezno šolanje, in odrasle, da se vpišejo v

ANGLEŠKI TEČAJ

(začetni in nadaljevalni)
V nadaljevalni tečaj se lahko vpišejo tisti, ki že znajo nekaj angleščine. Mesečni prispevek znaša 150 din.

Prijave za vpis v tečaj oddajte v pisarni osemletne šole Lucijan Seljak v Stražišču do 15. novembra.

Prav tako vabimo šolsko in pošolsko mladino k vpisu v baletno šolo.

Vpis ob nedeljah ob 9. uri v novi šoli v Stražišču.

Prispevek znaša 100 din mesečno.

Starejšo mladino in odrasle pa vabimo, da pristopijo k moškemu oziroma ženskemu pevskemu zboru. Vaje so v ponedeljkih in četrtek ob 19. uri v poslopju osemletne šole »Ivan Cankar« (bivša gimnazija).

Zelimo, da bi Svoboda vsaj na nekaterih področjih zadostila interesom prebivalstva.

Odbor.

KINO

»STORŽIC« KRANJ, 11. in 12. novembra amer. film »TUJEC ME JE POKLICAL«. 13. in 14. novembra amer. barv. cinemascope film »KOMANCI«. — Predstave ob 16., 18. in 20. uri.

»TRIGLAV« PRIMSKOVO, 12. novembra amer. barvni film »DVOBOJ NA SREBRNEM POTOKU« ob 19. uri.

»SVOBODA« STRAŽIŠČE, 13. novembra, amer. barvni film »DVOBOJ NA SREBRNEM POTOKU« ob 19. uri.

»RADIO« JESENICE, 11. in 12. novembra amer. barvni film »LOV NA VOHUNA«. 13. in 14. novembra francoski film »HEROJI SO UTRUJENI«.

»PLAVZ« JESENICE, 12. novembra italijanski film »HCI POLKA«. 14. novembra ameriški film »LOV NA VOHUNA«.

»ZIROVNICA«, 13. novembra italijanski film »HCI POLKA«.

»DOVJE MOJSTRANA«, 13. novembra amer. film »LOV NA VOHUNA«.

»BLED«, 11. novembra slovenski film - komedija »NE ČAKAJ NA MAJ« ob 17. in 20. uri. Od 12. do 14. novembra francoski film - komedija »STOPNIŠČE ZA SLUŽINCAD«. V torek in četrtek ob 20. uri. V sredo ob 17. in 20. uri.

»RADOVLJICA«, 12. in 13. novembra ameriški film »VZDOLŽ TEMNIH ULIC«. V torek ob 20. uri. V sredo ob 17.30 in 20. uri.

TRZNI PREGLED

V KRANJU

V petek je bil živilski trg v Kranju dobro založen s solato, zeljem in sadjem. Endivija, ki so jo nekaj časa prodajali že po 60 dinarjev, je bila tokrat za 10 dinarjev cenejša. Zelje je bilo naprodaj po 10 dinarjev kg, torej tudi za 2 dinarja ceneje kot pretekli teden. Nekaj okoličank je prineslo kostanj, ki je zdaj že po 70 dinarjev liter. Ostale cene: kislo zelje 40, kisla repa 30, paradižniki 50, hruške 80, jabolka 50 do 60 dinarjev kg, surovo maslo 120 dinar-

jev četrt kg, sirček 80 din kg, orehi 225 din kg, krompir 10 din kg, cvetača 30 din kg.

V KAMNIKU

Zivilski trg v Kamniku je še nadalje najbolj založen z zeljem, ki ga po cele vozove nudijo po 8 din kg. Kislo zelje je po 44 din kg, krompir na drobno po 11 in 12 din kg. Zelo lepa cvetača je bila po 36 din kg, čebula 50 din kg, česen 140 din kg, kostanj pa po 40 din kg. Jabolka so na trgu po 40 do 60 din kg, hruške moštarice pa tudi po 60 din kg.

GLEDALIŠČE

PRESEERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

DPD »Svoboda« Kranj — dramska sekcija, uprizori v torek 12. novembra ob 20. uri Friedericha Wolfa dramo »KOTORSKI MORNARJI« — za izven.

GIBANJE PREBIVALSTVA

V KRANJU

Poročili so se: Janez Kalan, elektromonter in Ana Hafner, bolničarka; Miroslav Bohinjec, posestnik in Terezija Oblak, namješčenka; Jože Potočnik, tov. delavec in Ana Omerza, tov. delavka; Ciril Vehovec, tov. delavec in Franciška Sušnik, tov. delavka; Franc Skušek, tov. delavec in Marija Zore, tov. delavka; Jože Pintar, železniški skladiščnik in Marija Klemenčič, poljedelka; Stanislav Gregorc, posestnik in Marija Narobe, kmečka delavka; Alfonz Sinkovec, strojni ključavničar in Marija Kerovec, kuh. pomočnica; Janez Križaj, skladiščni delavec in Rozalija Glač, tov. delavka; Franc Stular, kov. strugar in Franciška Brezar, tkalka; Ernst Lombar, kolar in Marija Grašič, gosp. pomočnica;

Rodile so: Minka Lotrič, gospodinja — dečka, Hedvika Zeme, tov. delavka — dečka, Marija Marn, tov. delavka — dečka, Gabrijela Dagarin, tov. delavka — dečka, Nežmah Marija, gospodinja — deklico, Marija Udir, tov. delavka — deklico, Ivana Skofic, gospodinja — deklico, Mihaela Zaletelj, tov. delavka — deklico, Antonija Jerič, gospodinja — deklico, Franciška Smid, gospodinja — deklico, Ana Zavrl, gospodinja — deklico. Amalija Klobovec, gospodinja — deklico, Ana Tepina, tov. delavka — deklico, Angela Veternik, predilka — dečka, Marija Podakar, kuh. pomočnica — deklico, Ana Škrk, gospodinja — deklico, Katarina Bolka, gospodinja — dečka, Gabrijela Boncelj, tov. delavka — deklico, Franciška Miklič, delavka — deklico, Ana Gerkman, delavka — dečka.

NA JESENICAH

Rodile so: Hasnija Crnovič, gospodinja — deklico, Nada Tomšič, gospodinja — deklico, Rajna Simovič, gospodinja — dečka, Marija Stergulc, gospodinja — deklico, Anica Soklič, kuharica — dečka, Kristina Preskar, gospodinja — dečka, Emilija Robič, gospodinja — deklico, Tončka Mišmaš, učiteljica — dečka, Marija Pfeifer, tov. delavka — dečka, Mara Smolej, gospodinja — dečka, Marija Berce, delavka — dečka, Begija Geržič, gospodinja — deklico, Julijana Cufer, gospodinja — dečka, Jožefa Pungaršek, gospodinja — dečka, Tončka Zupan, delavka — dečka, Rozalija Ros, gospodinja — deklico, Anica Grobovšek, uslužbenka — deklico, Mercija-Marija Reinhard, brez poklica — deklico, Antonija Ceferin, gospodinja — deklico, Tajiba Dimirača, gospodinja — dečka, Ivanka Crnovič, gospodinja — deklico, Danica Frlic, delavka — dečka, Marija Škerbenc, drž. uslužbenka — dečka, Viktorija Možica, gospodinja — deklico, Marija Debevec, gospodinja — dečka, Jožica Dobravec, gospodinja — dečka, Bernarda Mandot, gospodinja — dečka, Rezka Mohorič, delavka — dečka, Klara Lavtičar, ekonom — dečka, Julijana Rutar, gospodinja — dečka, Vida Markelj, kmečka delavka — deklico,

RADIO LJUBLJANA

Poročila poslušajte vsak delavnik ob 5.05, 6.00, 8.00, 10.00, 13.00, 15.00, 17.00, 22.00 in 22.55

uri ter Radijski dnevnik ob 19.30 uri.

TOREK, 12. NOVEMBRA

6.40 Naš jedilnik.
8.05 Pol ure za ljubitelje domačih pesmi in napevov.
8.35 Drobne orkestralne skladbe.
9.30 Virtuozi na raznih instrumentih vam igrajo.
11.30 Za dom in žene.
12.30 Kmečka univerza — Ing. Bine Stritar: Katerih prvin našim tipom tal najbolj primanjkuje.
12.40 Johannes Brahms: Madžarski plesi.
13.15 Indonezijska zabavna glasba.
14.20 Za otroke — (Manica Komanova pripoveduje).
16.00 Popoldanski koncert.
18.00 Sportni tednik.
18.50 Domače aktualnosti.
20.30 Radijska igra — Nakamurina Sinkiči: Pojoča skrinjica — Režiser: Maša Slavčeva, glasba: Bojan Adamič, igralci: Jelka Cvetežar, Marijan Kralj in Franjo Kumer.

SREDA, 13. NOVEMBRA

8.05 Pisana paleta.
9.00 Jezikovni pogovori.
11.00 S popevkami iz dežele v deželo.
11.35 Radijska šola za višjo stopnjo — Drago Vresnik: V pragozdu.
12.30 Kmetijski nasveti — Pavla Janež: Gospodinjstvo na vasi.
13.15 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov.
14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — Janez Tomšič: Zgodbe o jazbecu.
16.00 Koncert po željah.
18.00 Kulturni pregled.
18.30 »Glasba narodov sveta« I. — Crni kontinent poje.
18.50 Razgovori o mednarodnih vprašanjih.

ČETRTEK, 14. NOVEMBRA

6.40 Naš jedilnik.
9.00 V glasbi po svetu.
10.10 Prelistajmo naš zabavni album.
11.00 Odlomki iz Wagnerjevih oper.
11.30 Cicibanom — dober dan! — Mira Mihelič: Jesenske zgodbe.
11.45 Pesmi za naše male.
12.30 Kmečka univerza — Prof. ing. Ivo Jelačin: Brez dobrih živinorejcev ne bo napredka v živinoreji.
14.20 Zanimivosti iz znanosti in tehnike.
15.40 Humoreska tega tedna — Georges Mikes: Dol s počitnicami.
16.00 Z našimi solisti in skladatelji.
17.10 Ali jih poznate? (nagradne zabavne glasbene uganke).
18.00 Radijska univerza — Ing. Henrik Sebaher: O akumulacijskih hidroelektrarnah.
18.45 Četrtekova reportaža.
19.50 Tedenski notranje politični pregled.
21.00 Slike iz Levstikovega življenja (Ob 70-letnici pisateljeve smrti).

PETEK, 15. NOVEMBRA

9.00 Radijski roman — Tarasov — Rodionov: Čokolada - X.
10.10 Popoldanski koncert solistične glasbe.
11.00 Pesmi in plesi raznih narodov.
11.30 Za dom in žene.
12.30 Kmetijski nasveti — Ing. Milan Simič: Gozdni red.
13.15 Od arije do arije (arije iz italijanskih oper).
14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo — Babičin mali prijatelj.
15.40 Iz svetovne književnosti — H. G. Wells: Biser ljubezni.
16.00 Popoldanski simf. koncert.
18.00 Iz naših kolektivov.
18.50 Družinski pogovori.
20.15 Tedenski zunanje politični pregled.
21.15 Oddaja o morju in pomorščakah.

Vsem sorodnikom in znanem sporočamo žalostno vest, da je v nedeljo, dne 10. novembra tragično preminul naš oče

MARTIN SUMI

posestnik iz Struževega, invalid iz I. svetovne vojne in nosilec odlikovanja Zasluge za narod.

Struževo, 10. nov. 1957.

Zalujoči svojci

Konferenca ravnateljev osemletk kranjskega okraja

V sredo, 6. t. m. so se zbrali v Kranju ravnatelji osemletk in šolski inšpektorji tukajšnjega okraja. V prvem delu konference so ocenili vrednost tečajev, ki jih prireja Pedagoški center Slovenije za inšpektorje in ravnatelje osemletk, v drugem delu pa so obravnavali problematiko šol na podlagi ugotovitev inšpekcijskih organov.

Razpravljali so o tem, kako izboljšati vsebino in delo v šoli glede na načela šol. reforme, da ne bi ostala reorganizacija obveznega šolanja samo formalen ukrep. V ospredju so bila vprašanja o življenjski pouku, o uveljavljanju socialističnih odnosov med učenci, med učiteljem in podoben. Dobrišen del razprave se je sukal okoli ekskurzij, obiskov v tovarnah, usmerjanja v poklice, odnosov učencev do skupnega premoženja ter medsebojne povezave in pomoči učiteljsva na matičnih in podružničnih šolah. V razpravi so udeleženci poudarili potrebo po večji uporabi filmov, radia, diafilmov, episko-

pov itd. Uporaba teh tehničnih sredstev je še vedno neznatna, saj jih mnogo šol nima na razpolago.

Na konferenci so določili tudi okvirni načrt dela za predmetne aktivne, ki jih bodo v prihodnje vodili predmetni inšpektorji. Strokovni aktivni na posameznih osemletkah naj bi vključili v

svoje delo tudi učiteljstvo podružničnih šol. Na konferenci so razpravljali še o telesni vzgoji, ki ji bo treba odmeriti enakovredno mesto v sklopu drugih predmetov, o tesnejši povezavi učiteljskih zborov s šolskimi odbori, o trajni ureditvi šolskih mlečnih kuhinj itd.

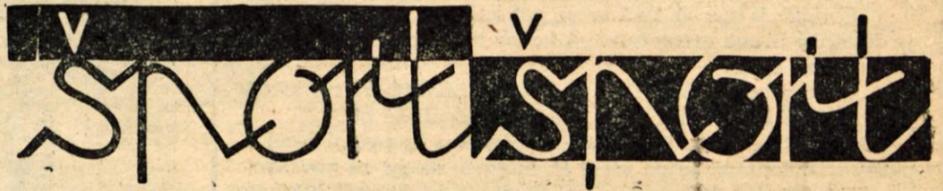
B. D.

Na pragu koncertne sezone v Kranju

Prva prireditev letošnje koncertne sezone v Kranju, ki jo prireja koncertna poslovalnica kranjske glasbene šole — bo »Operni večer« študentov Akademije za glasbo v Ljubljani. Ljubiteljem opernih arij se nedvomno obeta lepo umetniško doživetje, saj bodo tokrat na sporedu Mozartova komična opera v enem dejanju »Bastien in Bastienne«, dalje zaključek iz tretjega dejanja Gounodove opere »Faust« in drugo dejanje

iz opere Giacomo Puccinija »Madame Butterfly«. — Pri klavirju bosta Zdenka Lukec - Carjeva in prof. Ciril Cveto, ki je hkrati tudi glasbeni vodja tega večera. Posamezne vloge bodo peli: Zdenka Goljevškova, Avgust Živko, Jože Stabej, Stevka Čalovska, Branko Žiger, Marija Lotričeva, Jasna Sfiligojeva in Peter Bedjanič.

Operni večer bo v četrtek, 14. novembra ob 20. uri v Prešernovem gledališču. S.

V Križah so ustanovili TVD Partizan

Pred dnevi se je zbralo v dvorani zadržnega doma v Križah pri Trziču nad 150 udeležencev, domačinov in okoličanov na ustanovnem občnem zboru TVD »Partizan« Križe. Ustanovnemu občnemu zboru so prisostvovali tudi predsednik ObLO Tržič Lovro Cerar, zastopnik Občinskega komiteja ZKS Tržič Vladimir Peraič, zastopniki republi-

ške Zveze »Partizan« Slovenije in Okrajne zveze Partizana za Gorenjsko, zastopniki bližnjih društev Partizana, šole, JLA, SD »Triglav« iz Kranja in SD Tržič, kakor tudi številni zastopniki političnih in družbenih organizacij.

Razprava na tem ustanovnem zboru se je v glavnem nanašala na željo mladine po športnem

in telesno - vzgojnem udejstvovanju, tako v telovadnici kakor tudi v ostalih športnih panogah. Prav gotovo bo novoustanovljeno društvo poživilo kulturno dejavnost na vasi. Na zboru so izvolili tudi upravno vodstvo in vaditeljski kader ter sklenili, da bo društvo takoj pričelo z rednim delovanjem. Sklenili so tudi, da bo društvo najtesneje sodelovalo tudi s šolo in JLA. V Križah so to društvo ustanovili na iniciativo tamkajšnjih množičnih organizacij, ker je mladina dosedaj iskala povsod drugje nezdravega razvedrila. V svoje vrste bodo pritegnili razen domačinov tudi prebivalce okoliških vasi, predvsem mladino. —an

S seje Okrajne zveze Partizan

V četrtek popoldan je bila seja upravnega odbora Okrajne zveze »Partizan« za Gorenjsko. Najvažnejša točka razprave na tej seji se je nanašala na stanje v upravi »Partizana« Slovenije. Vsa tolmačenja v zvezi s to razpravo je podrobno podal predsednik Okrajne zveze Cene Benik. Med drugim je tudi dejal, da so bile potrjene izjave, ki so jih dali nekateri funkcionarji o stanju organizacije Partizana Slovenije. Po pestri razpravi okoli tega vprašanja so na seji sprejeli sklep, da se zaradi enotnega tolmačenja teh razprav in dogodkov okoli društev »Partizan« skliče 24. novembra v Domu »Partizana« v Stražišču posvet vseh odgovornih funkcionarjev telesno vzgojnih društev z Gorenjske. Nadalje so razpravljali tudi o vprašanju gospodarskega in finančnega stanja v društvih, predstojajočih let-

nih občnih zborih itd. Ob zaključku pa je bilo sprejeto tudi poročilo načelnštva o popolni izvedbi letošnjega del. programa telesno - vzgojnih društev. —an

Kratke iz PK »Triglav«

FINZI V PK »TRIGLAV«

Pred nekaj dnevi je prispel v Kranj znani jugoslovanski plavalec hrbtnege sloga Marjan Finzi, ki je bil večkrat reprezentant in rekorder. Finzi, ki je bil prej član reškega Primorja, je v Kranju dobil stalno zaposlitev, in bo v prihodnji sezoni nastopal v ekipi »Triglava«. Nedvomno bo ta plavalec, zlasti še ker je hrbtaš, mnogo koristil Kranjčanom, saj so vsa leta zelo pogrešali kvalitetnega plavalca hrbtnege sloga.

DRŽAVNO PRVENSTVO 1958 V KRANJU?

Plavalni klub »Triglav« je Plavalni zvezi Jugoslavije prijavil kandidaturu za organizacijo državnega plavalnega prvenstva 1958 v Kranju. Ker bo prihodnje leto tudi evropsko prvenstvo v sladki vodi, je zelo verjetno, da bodo Kranjčani uspeli. Državno prvenstvo v Kranju bi

Puc in Sofrevski še vedno nepremagana

Kranj, 10. novembra.

Včeraj je bilo na državnem šahovskem polfinalnem turnirju odigrano XIII. kolo, ki se je končalo z naslednjimi rezultati: Nikolič : Bradvarevič 1:0, Vukovič : Bulat remi, Bidev : Bertok 0:1, Tot : Smederevac 0:1, Crepišek : Sofrevski prekinjeno (črni stoji bolje), Smailbegović : Cuderman remi, Puc : Miličević 1:0, Lukič : Tomšič 1:0. Po tem kolu sta ostala edina nepremagana Puc in Sofrevski.

USPEH MENGŠANOV

V prvenstvenem tekmovanju so kamniški nogometaši po dveh izdatnih zmagah doživeli dva poraza. Čeprav so bili po igri enakovredni, so v zadnji tekmi izgubili na svojem terenu proti Mengšu z 1:3 (0:1). Mengšani so se borili pošteno in so bili bolj odločni pred golom.

Zadnji športni rezultati

JUGOSLAVIJA : GRUJA
4:1 (2:1)

kvalifikacijska nogometna tekma za svetovno prvenstvo.

I. ONSKA

NOGOMETNA LIGA:
LJUBLJANA : SIBENIK 3:0
BRANIK : REKA 3:1
ORIENT : ODRED 2:1
LOKOMOTIVA : TEKSTILAC 3:0
TRESNJEVKA : JADRAN 2:0
SEGESTA : METALAC 3:0
JESENICE : TRŽIČ 2:4 (1:2)
prijateljska nogometna tekma

85

„Ne! Saj se mi je smilila, toda nisem ji mogel odpustiti. Zgonc pa je bil tako ošaben, posmehoval se nam je. Ko so se peljali v cerkev, sem se skrtil za zgornji vigenc, popoldne pa sem šel k „Jarmu“. Tam so bili zbrani skoro vsi kroparski fantje in so me zbadali, češ da ne morejo po tolar za nevesto, ker je bila že vnaprej zaarana. Jaz, vidiš, sem pa vrgel na mizo cegnar in sem rekel: — Moja sestra je še zmeraj toliko vredna, da lahko zanjo pijemo tolar! Kdor noče piti, naj gre! — Za vrati je sedel Heteri, vstal je in zavpil: — Kaj, za povozeno boste pili tolar? — Fantje v smeh, jaz pa sem se pogнал vanj in sem mu jih naložil, da so ga nesli domov. Nesli, veš! Potem smo pili do jutra in ko sem se vrnil domov, je ni bilo več. Ze se je odpeljala v Kamno gorico.“

Ana ga je poslušala skoro brez diha, smilil se ji je. Čutila je, da živi samo še v spominih. Življenje je ostalo daleč za njim in zdaj čaka samo še konca.

„Seveda, ti boš šla tudi svojo pot, nihče ti ne bo ubranil,“ je dejal, ko je ona le molčala. „A kadar te bom videl nesrečno, mi bo zares hudo.“

„In če ostanem sama?“ se je branila Ana. Skoro na jok ji je šlo. „Aleš bo prevzel svojo polovico, oženil se bo...“

Miklavž je tlesnil z dlanjo po kolenu in počasi lezel z zidka. „Ta fant mi je pa všeč! Primojduš, da ga ni pod kroparskim zvonom, kakršen je on! Samo to bi še rad dočakal, da bi ga videl kot gospodarja na svojem.“ Nadušljivo se je odkašljaj in voščil lahko noč in počasi šel iz hiše.

Ana je obsedela v zapečku in mislila, kako čudno je pravzaprav to, da se še najlaže pomeni s stricem Miklavžem. Zmeraj je imela z njim več skrbi kot veselja, vedela je, kako bi bil vesel, če bi se med njo in Dominikom razdrlo, pa je le vela od njega toplina, ki je ni našla pri nikomur drugem, da, niti pri Dominiku ne. Sam je delal hiši sramoto s svojim nerednim življenjem, pa se je le znal postaviti po robu vsakemu, kdor bi hotel samoučiti Gašperinove. Zmeraj je želel pobegniti od doma, in vendar je bil navezan nanj bolj kot drugi. Čuden človek. Dober in slab hkrati. Bežno jo je preblisnilo spoznanje, da so vsi Gašperinovi taki, dobri in slabi hkrati.

Se je čakala na Dominika, čeprav ni verjela, da bi prišel. Komaj ob enajstih je šla spat. Noč je bila viharna, veter je bičal z dežjem severno stran hiše.

Počasi je tonila v dremavico. V polspanju je čula, kako so se na levi odprla vrata, Aleš se je vrnil. V kurnici na dvorišču se je zbudil petelin in zapel, oglasil so se mu drugi. No, zdaj ni več vredno upati, da bi se Dominik vrnil. Prišel bo zjutraj, podnevi... Sahnila je v zmedu sanjsko zblojenih misli in naposled zaspala.

Zbudila jo je mrzla, vlažna roka, ki je tipala po njenem toplnem vratu. Jeknila je od strahu in planila pokonci.

„Nič se ne boj,“ ji je šepnil globok moški glas, „in luč prižgi.“

„Dominka!“ se je razveselila in bila hipoma čisto budna. Otipala je pri vzglavju svečo in jo prižgala. Brleča svetloba je obsijala Dominika. Sedel je na robu njene postelje, videti je bil močno utrujen. Njegovi blatni, do vrha obrizgani škornji so pustili na tleh umazane sledove, od suknjiča se mu je odcejala voda. Ana ni utegnila pomisliti, čemu je prišel v njeno sobo, bila je samo srečna, da se je vrnil in da je konec njene muke. Sklonil se je k njej in šepetaje rekel:

„Denar sem prinesel.“

Zadrhtela je od veselja, stegnila roko izpod odeje in iskala njegovo mrzlo, rdečo desnico. Narahlo ji je stisnil konce prstov, odprl denarnico in razgrnil po odeji sveženj bankovcev.

„Na, vzemi, Ana...“

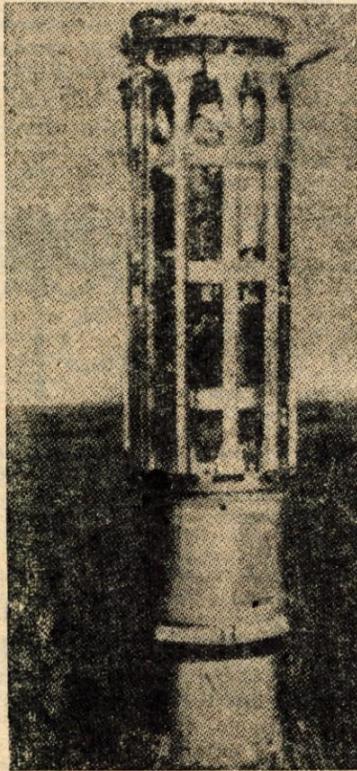
Skoro se ni upala dotakniti denarja. Obšel jo je sram, ko ga je videla tako utrujenega in premraženega in je mislila, kako je prehodil dolgo pot od Podnarta do Kroke, ponoči, v takem naliivu in sam. Hkrati je zaplalo v njej zmagoslavje: — „Torej, toliko je pripravljen žrtvovati zame! — Bilo je kakor romantična zgodba, kakor stara pesem, kar zanašalo jo je. Komaj ga je mogla trezno vprašati:

„Kje... kje pa si ga dobil?“

Že dvakrat nad Beogradom

Prvi živi potnik v vesolju ni „Damka“, temveč „Lajka“

Drugi zemeljski satelit je v soboto zjutraj ob 4. uri že dvalnosemdesetkrat obšel Zemljo, pri čemer je preletel 3.800.000 kilometrov. Prvi satelit pa je

V takšnih kletkah so Rusi v zadnjem času izstreljevali pse nekaj sto kilometrov visoko v zrak in jih s padali spuščali nazaj na zemljo. Tako se je pripravljala tudi »Lajka« za svoje potovanje v vesolje.

ob istem času že 530-krat letel skozi vesolje okrog našega planeta. Vsi podatki, ki jih pošiljata radijska oddajnika drugega satelita kažejo, da satelit na svoji poti skozi vesolje še ni nalletel na nobene ovire. To velja zlasti za psico »Lajko« (Po zadnjih vesteh ni prvi živi potnik v umetnem satelitu »Damka«, temveč »Lajka«, katere znaki kažejo, da se v vesolju prav dobro počuti in da ima vse potrebne pogoje za življenje tudi v tolikšni višini.

Drugi umetni satelit je že dvakrat letel nad Beogradom in sicer obakrat ob točno napovedanem času. V četrtek je bil ob 6.30, v soboto pa ob 18.03 nad našim glavnim mestom. Toda Beo-

Nekemu zagrebškemu fotoamaterju je uspelo ujeti na filmski trak drugi zemeljski satelit, ko je leta letel nad Zagrebom. Ker je bila vidljivost zelo dobra, je bilo mogoče letu satelita slediti dobro minuto. Črta, ki jo je v tem času preletel satelit seveda ni bila tako kriva kot jo kaže slika. Da ni premočrtna, je vzrok v tem, ker se je med fotografiranjem tresla roka fotografa.

grajčani ga zaradi slabega vremena niso mogli videti. Le v četrtek so ga lahko opazili za trenutek, ko se jim je pokazal med dvema oblakoma.

Zagrebčani so imeli večjo srečo. Zlasti v četrtek so zlahka sledili letu satelita skozi vsemirje. Pravijo celo, da je bil satelit bolj svetel, kot vse največje zvezde okoli njega in tudi svetlejši od planeta Jupitra, ki je bil ob istem času na drugi strani neba. »Sputnik« (tako imenujejo tudi drugi zemeljski satelit) je letel z zelo veliko hitrostjo in sicer v smeri jugozapad - severovzhod.

Pravijo, da je...

...rekel advokat svojemu klijentu: »Tak, zdaj vas pa prosim, povejte mi končno vso zadevo lepo po vrsti, od začetka do konca, popolnoma jasno! Pri razpravi jo bom že jaz spet zamešal in zmedel.«

...rekla mati svoji prijateljici, ko se je visoko vzbrsteli sinu ozrl za dekletom. »Preživlja le življenjsko fazo. Trajala bo petdeset let.«

...rekel zavrnjeni snubeč razžaljeno: »Če bi imel vse lastnosti, ki jih zahtevate od moškega, potem bi staval ponudbo drugi!«

...rekel prijatelj prijateljcu: »...in če bi ji podaril za rojstni dan ček, bi tudi ta ne imel pravilne velikosti.«

...rekel bokser, ko se je prebudil in pobral s tal: »...segal mi je komaj do brade, toda segal je prebogosto...«

...rekel prodajalec avtomobila kupcu: »In če pritisnete na ta gumb, se na tabeli z rdečo številko prikaže datum roka Vašega prihodnjega plačila.«

...rekla žena, ki je prišla od zdravnika, svoji prijateljici: »Bolezen sicer ni tista, kot sem mislila jaz, da bo, vendar je tudi ta dobra.«

...rekla prebrisana mlada nastavljenka novemu direktorju: »No, če že hočete na vsak način vedeti, zakaj me je prejšnji direktor odpustil, Vam povem. — Zaradi prestopka, ki ga nisem hotela storiti.«

način bomo lahko tudi najoddaljenejša mesta dosegli, v razmeroma kratkem času.

Avtomatizacija bo toliko napredovala, da se bo proizvodnja močno dvignila, cene pa bodo padle in marsikatero blago, ali ugodnost bo dosegljiva vsem. Milijoni ljudi ne bodo sužnji nevarnega in težkega dnevnega dela. Povečalo se bo število delovnih mezd, zmanjšalo število delovnih ur in za vse bo življenje lažje.

Družinski življenje se bo tudi mnogo spremenilo in Sarnoff predvideva, da ni več daleč dan, ko se bo uresničil sen naših prednikov, da bodo imele doma vse gospodinjstvo mehanizirano. Vrstni red gospodinjstvih opravil bo že vnaprej določen in vse delo bodo opravili elektronski stroji. Poljubno bomo lahko uravnavali temperaturo v naših domovih, prav tako višino vlage in prezračevanje vsakega prostora.

Zanimivosti

NOVO LETALSKO GORIVO

V nekem ameriškem laboratoriju so sestavili novo letalsko gorivo, ki bo letalom povečalo akcijski radij za 40 odstotkov. Zdaj že gradijo tovarno, ki bo izdelovala to gorivo. Stala bo približno 15 milijard dinarjev.

ZMRZNJEN KRUH

S prvim januarjem prihodnjega leta bodo začeli v Angliji prodajati »zmrznjen kruh«. Pripravili ga bodo po posebnem postopku in ga ohladili na nekaj stopinj pod ničlo. Pravijo, da bo ostal tak kruh svež več mesecev. Skorja bo nekoliko trša kot pri navadnem kruhu, sredica pa bo prav tako mehka kot če bi vzeli kruh pravkar iz peči.

MINIATURNI AVTOMOBIL

Neka zahodnonemška tovarna je izdelala miniaturni avtomobil, pri katerem so sedeži drug za drugim, kar je za stabilnost vožnje zelo ugodno. Prototip tega avtomobila je bil že na avtomobilski razstavi v Frankfurtu.

TELEVIZIJA NA 5000 km DALEČ

Sovjetski inženirji pripravljajo aparat, ki bo brez kablov posredoval televizijske oddaje na 5000 km. Z dosedanjimi poskusi so prenesli oddaje do 3000 km in so bile slike na zaslonih znatno boljše od evropskega povprečja.

MOTORIZACIJA V ITALIJI

Po najnovejših podatkih imajo v Italiji 1.434.067 avtomobilov, torej po enega na 34 prebivalcev. Motornih koles pa imajo v Italiji 2.943.000 ali po eno na 16 ljudi.

LETALA BODOČNOSTI

Britanska letalska zveza je objavila v nekem poročilu, da bodo v Angliji izdelali letala s 130 sedeži in s hitrostjo 150 milj na uro. Ta letala bodo vzletela in pristajala navpično.

ČEZ DVAJSET LET

Predsednik radijske družbe v ZDA David Sarnoff je pred kratkim praznoval 50-letnico svojega udejstvovanja na radijskem področju. Ob tej priložnosti je na družabni prireditvi, ki so mu jo priredili številni znanci in prijatelji, govoril o svojih predvidevanjih, kako bo na svetu čez dvajset let. Napovedal je čudovit razvoj človeka in velik napredek prihodnjih generacij na tehničnem in znanstvenem področju.

delovali bodo tudi atomske baterije, ki ne bodo drage in jih bo treba polniti samo vsakih nekaj let.

Televizija v barvah bo povezala s svojo mrežo vso zemeljsko oblo in človek bo lahko govoril tudi na velike daljave ter istočasno videl svojega sobesednika. Na razpolago bodo televizijski sprejemniki in oddajni aparati in obenem bodo s posebnimi pripravami sproti prevajali govore iz raznih jezikov, da jih bodo lahko vsi razumeli.

Kar se prevozov tiče bodo imeli reaktivna letala na nuklearni pogon, ki bodo vozila z brzino 8000 km na uro, ne da bi bila pri tem kakšna večja nevarnost, kot na današnjih letalih. Na ta

Na podlagi zadnjih odkritij je mogoče pridobivati nuklearno energijo iz razmeroma cenene materiala. To pomeni, da bomo praktično lahko pridobivali neomejene količine te energije in po nizki ceni. Zato se bo nuklearna energija rabila na zrakoplovih, ladajah, vlakih in celo na avtomobilih. Iz-

ZGODOVINSKI INŠTITUT
Z GORENJSKE

V Prešernovem gaju poleg kranjske ljudske šole počivata pesnika dr. France Prešeren in Simon Jenko. Poklic je oba privedel v Kranj, Jenka kot koncipienta pri dr. Valentinu Precvcu, Prešerna kot samostojnega odvetnika. Dočim je Jenko že tri mesece po preselitvi v Kranj umrl (18. oktobra 1869), je Prešeren živel, delal in trpel v Kranju dobri dve leti in pol. Prav gotovo ne bo odveč, če osvežimo spomin na bivanje našega največjega pesnika med našimi predniki.

Prešeren se je preseelil iz Ljubljane v Kranj v drugi polovici septembra 1846 in odprl z dovoljenjem vlade odvetniško pisarno. Kot spreten jurist je imel dosti dela in so se obročali nanj poleg višjih slojev tudi obrtniki in kmetje. Kljub obilnemu delu pa je v duševnem pogledu trpel, ker v Kranju ni našel sebi sorodne duše. Tedanje naše malomeščanstvo je bilo narodno nezavedno in brezbržno ter so se le redki izobraženci v prvih desetletjih 19. stoletja navduševali za slovensčino. Od kranjskih meščanov, ki so se zadovoljevali z nemško knjigo, pač ni bilo pričakovati večjega zanimanja in globljega razumevanja za lepoto slovenske pesmi. V taki družbi se je Prešeren gotovo počutil zelo osamljenega, čeprav se je življenje v mestu ob njegovem prihodu precej razgibalo. Dočim so se dotlej meščani zadovoljevali s pogovori na klopih pred hišami, v edini kavarni Švicarja Florijana Pua in po gostilnah, ki jih je bilo kar 43, so jeseni leta 1846 bratje Lokarji in Franc Potočnik dali pobudo za ustanovitev bralnega in zabavnega društva Kazine. (V dobi Citalnic se je društvo na žalost prelevilo v izrazito trdnjavo nemštva.) V društvenih prostorih na Glavnem trgu so se

shajali iz mesta in okolice ter brali ne le domače, ampak tudi inozemske časopise.

V Kazini je Prešeren prišel v stik s svojimi ožjimi znanci, med drugim s profesorjem za kmetijstvo na ljubljanskem liceju Jožetom pl. Vestom, lastnikom gradu Šentpeter in njegovim sinom Viktorjem, predsednikom celovškega sodišča, brati Lokarji in Karlom Florianom. Vabili so ga tudi na zabave v Kieselstein, ker je bil znan s Pagliaruzzijevimi že iz Ljubljane. Meščanska družba za bi bila preveč vnanja. Čislali so ga kot spretnega jurista, se smejali njegovim duhovitim šalam in prigodnim satiram, toda razumeli ga niso. Sorodne duše, kot je bil Matija Čop s svojo široko razgledanostjo in izobrazbo, ni našel več. Svojih svobodomiselnih nazorov tudi v Kranju ni nič izpremenil. Kranjska noblesa in uradništvo sta se ob nedeljah udeleževali enajste maše v farni cerkvi. Prešeren je prišel do cerkve po navadi šele takrat, ko je cerkvenik zapiral vrata. Poklical ga je k sebi in mu plačal za polič vina, češ naj gre zanj poslušat mašo, sam pa je zavil v gostilno nasproti cerkve.

Prešeren v kranjskem okolju ni mogel več dobiti pobud za nadaljnje literarno udejstvovanje, ki ga je zaključil z izdajo poezij. Vdajal se je pijači še bolj kakor prej, kar je imelo za njegovo zdravje in gnotne razmere usodne posledice. Proti koncu julija 1848 so se pojavili prvi težji znaki njegove smrtne bolezni. Trpel je ne le telesne muke, ampak tudi pomanjkanje. Obojega ga je rešila smrt dne 8. februarja 1849. Njegovi prijatelji in častilci so mu leta 1852 postavili nagrobni spomenik, ki še danes krasi njegov grob na preurejenem starem pokopališču.